



TORAH OHR • PARSHAS MIKEITZ • MAAMAR 9

רני ושמחי בת ציון כי הנני בא

« Chante et réjouis-toi, fille de
Sion, car voici que Je viens »



DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak



LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

likuteitorah.com/fr/torah-ohr/mikeitz/9/

1 רני ושמחי בת ציון כי הנני בא. להבין ענין רני ושמחי וגם מה ענין זה להפטורת חנוכה שמתחילין ברני ושמחי וגוי והיה להתחיל מן ראיתי והנה מנורת זהב וגוי שבסוף הפרשה.

«Chante et réjouis-toi, fille de Sion, car voici que Je viens.» [Il nous faut] comprendre le sens de «Chante et réjouis-toi». Et aussi, quel rapport cela a-t-il avec la Haftara de Hanouka, qui commence par «Chante et réjouis-toi», etc. ? Elle aurait dû commencer par «J'ai vu, et voici une ménorah d'or», etc., qui se trouve à la fin du passage.

2 והענין הוא דכתיב עבדו את ה' בשמחה באו לפניו ברננה. ואיתא כזהר שמחה בצפרא ורננה ברמשא. וצריך להבין מהו צפרא ומהו רמשא מהו שמחה ומהו רננה.

L'explication est la suivante. Il est écrit : « Servez le Nom Havaya dans la joie ; venez devant Lui avec des chants (renanah). » Et il est rapporté dans le Zohar : « La joie le matin (tzafra), et le chant le soir (ramsha). » Il faut comprendre ce que sont le « matin » et le « soir », ce que sont la « joie » et le « chant ».

ויוכן בהקדים כי מודעת זאת שעבודת המלאכים היא רנה וזמרה בשירות ותשבחות כנודע מענין פרק שירה שכל הברואים אומרים שירה.

On le comprendra en posant d'abord ce qui est bien connu : le service des anges consiste en des chants et des mélodies (rinah ve-zimrah), en des cantiques et des louanges, comme on le sait au sujet de Perek Shirah, où il est enseigné que toutes les créatures disent un chant.

3 וכן המלאכים שבכל עולם עד רום המעלות כולם אומרים שירות ותשבחות ברנה וזמרה. וענין רנה זו היא גילוי עוצם תשוקתם

De même, les anges de tous les mondes, jusqu'aux degrés les plus élevés, chantent tous des cantiques et des louanges, avec chant et mélodie. Ce chant révèle l'intensité de leur aspiration,

להיות נכספה וגם כלתה נפשם לדבקה בו ית' ולהתכלל באור א"ס ב"ה ותמיד כל ימיהם עומדים בתשוקה זו בלי הפסק מחמת שאין להם אהבה ותשוקה אחרת

afin que leur âme «aspire et même languit» à s'attacher à Lui, qu'Il soit béni, et à être absorbée dans la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il. Et, durant tous leurs jours, ils demeurent dans cette aspiration sans interruption, car ils n'ont pas d'autre amour ni d'autre aspiration.

וגם אין להם עבודה אחרת כמו תומ"צ [תורה ומצות] שהם בחינת המשכה מלמעלה למטה רק עבודתם היא השתוקקות נפשם ממטה למעלה

Ils n'ont pas non plus d'autre service, tel que la Torah et les mitsvot, qui relèvent d'un influx de haut en bas ; leur service consiste plutôt en l'aspiration de leur âme, de bas en haut.

ותשוקה זו היא ברנה וזמרה כנודע מענין הניגון שהוא ענין התפעלות הלב (כי יש ניגון של שמחה ויש של מרירות כו')

Et cette aspiration s'exprime par le chant et la mélodie, comme on le sait au sujet de la mélodie (nigoun), qui relève de l'émotion du cœur (car il existe une mélodie de joie et [une] d'amertume, etc.).

והנה זו היא בחי' חיצונית כנודע ע"ד משל מי שהוא עומד בפנים בבית המלך מה לו להגיד ולספר בשבחו רק כשיצא לחוץ ידבר ויספר בשבחו להפליא ולהגדיל גודל עוצם שבח המלך כמה הוא גדול ומתפעל כו'

Or, cela relève de la dimension extérieure ('hitsoniyout), comme on le sait par cette analogie : celui qui se tient à l'intérieur, dans la maison du roi, quel besoin a-t-il de dire et de raconter ses louanges ? Ce n'est que lorsqu'il sort à l'extérieur qu'il parlera et racontera ses louanges, afin de les exalter et de les magnifier, de faire ressortir l'intensité de la grandeur du roi, combien il est grand, et d'en être ému, etc.

והוא ענין מ"ש וצדקתך ירננו שהרנה היא בבחי' צדקתך כי צדק היא מלכותא קדישא (מאזני צדק פי' שיש בחינת מאזנים ששוקלים בחינת עומ"ש [עול מלכות שמים] שנמשך לכל חד וחד לפום שיעורא דיליה)

C'est là le sens de ce qui est écrit : « Ils chanteront Ta justice » : le chant relève de l'aspect de « Ta justice », car tzedek (justice) désigne la sainte Mal'hout (souveraineté). (« Les balances de justice » signifie qu'il existe un aspect de balances qui pèsent le joug de la royauté du Ciel, lequel est attiré vers chacun selon sa mesure propre.)

וכתיב צדק מלאה ימינך כי מלכותך מלכות כל עולמים כתיב שאין ערך לבורא עם נברא להיות הנבראים מקבלים חיות מן הבורא ית' אלא ע"י בחינת מלוכה שלפי שהוא ית' מלך עליהם הם חיים וקיימים.

Et il est écrit : « Ta main droite est pleine de justice » ; car il est écrit : « Ta royauté est la royauté de tous les mondes ». Le Créateur n'a aucun rapport avec un être créé : les êtres créés ne peuvent recevoir la force vitale du Créateur, qu'Il soit béni, que par l'aspect de la royauté. Parce qu'Il est leur Roi, qu'Il soit béni, ils vivent et subsistent.

4 וזהו מלכותך מלכות כל עולמים וממשלתך בכל דור ודור עולמים הם בחינת מקום ודור דור הוא בחי' זמן הכל נמשך מבחי' מלכותך שהרי הזמן והמקום הם נבראים ומחודשים מאין ליש.

Et voici [le sens de] : «Ta royauté est la royauté de tous les mondes, et Ta domination s'exerce dans chaque génération après génération» : les «mondes» sont l'aspect de l'espace, et «génération [et] génération» est l'aspect du temps; tout découle de l'aspect de «Ta royauté». Car le temps et l'espace sont créés et renouvelés, passant du néant à l'existence.

שקודם בריאת העולם לא היה בחי' זמן ומקום כלל ולא היו יכולים להיות נבראים שהם בעלי גבול בבחי' זמן ומקום

Car, avant la création du monde, il n'y avait absolument aucun aspect de temps ni d'espace; et des êtres créés, limités au temps et à l'espace, n'auraient pas pu être créés,

אלא ע"י בחי' מלכותו ית' שבה שייך בחי' זמן מלך מלך ימלוך כו' משא"כ באוא"ס [באור אין סוף] ב"ה עצמו שכשמו כן הוא אין לו סוף כו'.

si ce n'est par l'aspect de Sa royauté, béni soit-Il, auquel se rapporte l'aspect du temps : «règne, a régné, régnera», etc. Il n'en va pas ainsi de la Lumière infinie (Or Ein Sof) elle-même, béni soit-Il, car, comme l'indique Son nom, Il est sans fin (sof), etc.

5 ולפי שהחיות נמשך מבחי' מלכותו ית' היא בחי' צדק לכך מלאה ימינך בחי' ימין וחסד

Et puisque la force vitale est attirée depuis l'aspect de Sa Mal'hout (souveraineté), béni soit-Il, qui est l'aspect du tsedek (justice), c'est pourquoi «Ta droite est pleine» : l'aspect de la droite et du 'Hessed (bonté),

כמאמר מכלכל חיים בחסד וכתוב ואתה מחיה את כולם וצבא השמים לך משתחווים פי' כי לפי שאתה מחיה את כולם לכך וצבא השמים לך משתחווים בבחי' בטול והתכללות.

comme il est dit : «Il soutient les vivants avec bonté» ; et il est écrit : «Et Toi, Tu donnes vie à tous, et l'armée des cieux se prosterne devant Toi.» Cela signifie : puisque Tu donnes vie à tous, c'est pourquoi «l'armée des cieux se prosterne devant Toi», dans l'aspect de l'annulation de soi (bitoul) et de l'absorption.

6 והנה בחיי בטול זה הוא באור א"ס ב"ה הנמשך ומתלבש בבחינת מלוכה להחיותם כי אליו ולא למדותיו כו'

Or, cette annulation de soi (bitoul) est dirigée vers la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, qui est attirée vers le bas et se revêt de l'aspect de la souveraineté pour leur donner vie ; car [c'est] «à Lui, et non à Ses attributs», etc.

וזהו זכר רב טובך יביעו וצדקתך ירננו פי' טובך הוא השפעה וחיות שנמשך מעולם ועד עולם

Et voici ce que signifie : «Ils feront jaillir le souvenir de Ton abondante bonté, et ils chanteront Ta justice.» «Ta bonté» est le flux et la force vitale qui se déversent d'un monde à l'autre,

כמ"ש אמרו צדיק כי טוב שהטוב הוא בחינת צדיק שהוא המקשר ומשפיע מעולם ועד עולם כמו שכתוב כי כל בשמים ובארץ ותרגומו דאחיד כו'

comme il est écrit : «Dites du juste (tzaddik) qu'il est bon» : le «bon» est l'aspect du juste, qui relie et dispense d'un monde à l'autre, comme il est écrit : «Car tout ce qui est dans les cieux et sur la terre», et son Targoum [traduit cela par] «qui s'attache», etc.

ורב טובך היינו כמה רבוא רכבות מדרגות עד אין קץ שהן בבחינת השתלשלות וירידת המדרגות מעולם ועד עולם עד שיאיר אור א"ס ב"ה בבחינת מלכותו להוות ולהחיות נבראים עד אין קץ.

Et «Ton abondante bonté» désigne des myriades et des myriades de niveaux, sans fin, qui relèvent de l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout) et de la descente des niveaux d'un monde à l'autre, jusqu'à ce que l'Or Ein Sof, béni soit-Il, luise dans l'aspect de Sa souveraineté, afin de faire exister et de donner vie à des créatures sans fin.

7 והנה פי' זכר רב טובך היינו שרק בחיי זכר והארה מבחינת רב טובך יביעו ולכך ירננו

Or, le sens de «le souvenir de Votre bonté abondante» est qu'ils ne «font jaillir» que l'aspect d'un «souvenir» et une lueur de l'aspect de «Votre bonté abondante» ; c'est pourquoi «ils chantent»,

שמשותקים ונכספים להתכלל באור א"ס ב"ה שאומרים איה מקום כבודו כו' רק שאין להם השגה באור א"ס ב"ה עצמו אלא ע"י בחינת מלוכה ובחינת צדקתך.

car ils aspirent et désirent ardemment être inclus dans la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, comme ils disent : «Où est le lieu de Sa gloire?», etc. Seulement, ils n'ont aucune saisie de l'Or Ein Sof lui-même, béni soit-Il, si ce n'est par l'aspect de la royauté et l'aspect de «Ta justice».

8 וזהו רננה ברמשא רמשא היא מדת לילה היא בחינת מלכותו ית' מלכותך מלכות כל עולמים מלשון העלם כו' וע"ז רמזו בגמרא שצריך להזכיר מדת לילה ביום

Et voici [le sens de] «chanter le soir». Le «soir» est l'attribut de la nuit, qui est l'aspect de Sa Mal'-hout (souveraineté), béni soit-Il: «Ton règne est le règne de tous les mondes (olamim)» — un terme apparenté à celui de dissimulation (helem), etc. C'est à cela que la Guemara faisait allusion [en disant] qu'il faut mentionner l'attribut de la nuit pendant le jour,

דהיינו כמו שמבואר בזהר לאכללא כו' שע"י שמשגיגים החשך וההעלם של א"ס [אור אין סוף] ב"ה ישת חשך סתרו לכך הם משתוקקים ונכספים אליו ית' וכמ"ש נפשי איתך בלילה פ"י שאומר להקב"ה הרי נפשי אתה לכך איתך.

c'est-à-dire, comme l'explique le Zohar, «inclure», etc.: parce qu'ils perçoivent l'obscurité et la dissimulation de la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il — «Il fit des ténèbres Sa retraite» —, ils aspirent à Lui et Le désirent ardemment, béni soit-Il. Ainsi qu'il est écrit: «Mon âme, je Te désire dans la nuit»; c'est-à-dire qu'il dit au Saint béni soit-Il: «Voici, Tu es mon âme; c'est pourquoi je Te désire.»

מפני שהחיות הזה הוא מוסתר בבחינת לילה והעלם ולכך תגדל התשוקה והכוסף להיות איתך וכנודע שלא שייך אהבה ותשוקה להתאות תאוה אלא במי שחסר לנפשו הדבר שמתאוה אליו.

Comme cette force vitale est cachée dans l'aspect de la nuit et de la dissimulation, le désir et l'aspiration s'intensifient, afin d'être [dans l'état de] «Je Te désire». Comme on le sait, l'amour et l'aspiration — «désirer un désir» — ne s'appliquent qu'à celui dont l'âme est privée de la chose qu'il désire.

9 וזהו ענין בואו לפניו ברננה ממטה למעלה לצאת מנרתק הגוף ולבושי נפש הבהמית לדבקה בו ית' ע"י רננה בבחינת רמשא ומדת לילה היא בחינה שמוסתר ומלוכש בה אור א"ס ב"ה בבחינת העלם והסתר.

Et tel est le sens de «Venez devant Lui avec des chants»: s'élever d'en bas vers le haut, sortir de l'étui du corps et des vêtements de l'âme animale, afin de s'attacher à Lui, béni soit-Il, par le chant, dans l'aspect du «soir» et la qualité de la nuit, niveau où la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, est cachée et revêtue sous le mode de la dissimulation et de l'occultation.

10 וזהו ענין בשכמל"ו [ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד] ואהבת וגוי' דהיינו שלבבו יבין איך שברוך ונמשך שם הארה מאור א"ס ב"ה להיות כבוד מלכותו והארה ההיא היא לעולם ועד למטה עד אין קץ כו'

Et telle est la signification de «Béni soit le nom de la gloire de Son règne pour toujours et à jamais», puis de «Et tu aimeras», etc.: il s'agit de comprendre comment le mot «béni» signifie que le «Nom» — une lueur de la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il — est attiré vers le bas afin de devenir «la gloire de Son règne»; et cette lueur est «pour toujours et à jamais», descendant vers le bas sans fin, etc.

שעיי' יבוא לאהבה את הוי"ה הוא אור א"ס ב"ה ממש להיות אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך וגוי' לאדבקא רוחא ברוחא.

afin que, par là, il en vienne à aimer le Nom Havaya, qui est l'Or Ein Sof lui-même, béni soit-Il, afin qu'Il soit «ton D.ieu», «de tout ton cœur et de toute ton âme», etc., «pour attacher l'esprit à l'esprit».

אך כל זה הוא בבחינת מטה למעלה בואו לפניו שאזי הוא ברננה וכך צריך להיות תחילת עבודת האדם כברייתו של עולם בריש' חשוכא והדר נהורא

Mais tout cela relève du mouvement de bas en haut: «Venez devant Lui», ce qui se fait alors «avec des chants». Ainsi doit commencer le service de l'homme, à l'image de la création du monde: «d'abord les ténèbres, puis la lumière».

מדת יום היינו המשכת אור א"ס ב"ה מלמעלה למטה להתלבש בעולמו' [בעולמות] אבי"ע [אצילות בריאה יצירה עשיה] בחינת עבדו את ה' בשמחה שזהו יתרון ומעלת הנשמות על המלאכים שהמלאכים אין להם רק בחינת רנה בלבד שהיא בחי' העלאה והתכללות מטה למעלה

La qualité du jour, c'est-à-dire l'attraction de l'Or Ein Sof, béni soit-Il, d'en haut vers le bas, afin qu'Il se revête dans les mondes d'Atsilout (Émanation), de Béria (Création), de Yetsira (Formation) et d'Assiya (Action), est l'aspect de «Servez Havaya dans la joie». Voilà en quoi les âmes l'emportent sur les anges: les anges ne possèdent que l'aspect du chant, qui est une élévation et une inclusion de bas en haut,

משא"כ נשמת ישראל יש להם עבודה נוספת בבחי' המשכה מלמעלה למטה מההעלם אל הגילוי שכל שמחה היא התגלות הפנימיות וכו'

tandis que les âmes d'Israël ont un service supplémentaire, qui consiste à attirer vers le bas, d'en haut, du caché vers le révélé; car toute joie est le dévoilement de la dimension intérieure (pni-miyout), etc.

כנודע שבח"י שמחה זו היא מהמשכת אור א"ס ב"ה בתומ"צ [בתורה ומצות] (שנתנו לישראל דוקא משא"כ המלאכים בקשו תורה תנה הודך על השמים ולא ניתן כו').

comme on le sait, cette joie provient de l'attraction de l'Or Ein Sof, béni soit-Il, dans la Torah et les mitsvot — qui furent données à Israël précisément, tandis que les anges demandèrent la Torah en disant : «Place Ta majesté sur les cieux», mais elle ne leur fut pas donnée [à eux], etc.

וכמ"ש והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום וגו' אנכי מי שאנכי כו'

Et comme il est écrit : «Et ces paroles que Je (Anochi [Moi]) te prescriis aujourd'hui», etc. : «Moi, Celui que Je suis», etc.

כי הגם שממטה למעלה כתיב בואו לפניו ברננה שא"א להיות בח"י העלאה והתכללות כ"א בבח"י צדקתך ובח"י רננה ברמשא אבל מלמעלה למטה אור א"ס ב"ה מאליו וממילא נמשך גם מבח"י אנכי מי שאנכי כי לפניו ית' כחשיכה כאורה.

Car, bien que, de bas en haut, il soit écrit : «Venez devant Lui avec des chants», puisqu'une élévation et une inclusion ne sont possibles que par l'aspect de «Ta justice» et celui du «chant du soir», néanmoins, d'en haut vers le bas, l'Or Ein Sof, béni soit-Il, est attiré de lui-même et tout naturellement, même depuis l'aspect de «Moi, Celui que Je suis» ; car, devant Lui, béni soit-Il, «les ténèbres sont comme la lumière».

11 וכמ"ש המשפילי לראות בשמים ובארץ שמים וארץ רוחניות וגשמיות הכל שוה לפניו ית' השוה ומשוה קטן וגדול.

Comme il est écrit : «Qui s'abaisse [Lui-même] pour regarder les cieux et la terre» : les cieux et la terre, la spiritualité et la matérialité, sont tous égaux devant Lui, béni soit-Il, «qui est égal et rend égaux le petit et le grand».

והמשכה זו היא ע"י תומ"צ [תורה ומצות] הדברים האלה אשר אנכי וגו' רמ"ח מצות הם רמ"ח איבריך דמלכא דהיינו כמשל האיברים שבהם מלובשת הנשמה ובהמשכת האברים נמשכת גם הנשמה המלובשת בהם.

Et cet influx descendant s'opère par la Torah et les mitsvot : «ces paroles que Moi (Ano'hi)...», etc. Les 248 mitsvot sont «les 248 membres du Roi» ; c'est-à-dire, selon l'analogie des membres dans lesquels l'âme est revêtue : lorsque les membres sont attirés, l'âme qui y est revêtue l'est également.

ודרך כלל נחלקים לגי קוין חסד דרועי' [דרועא] ימינא היא בחי' צדקה כוי ותורה היא קו הממוצע (וכנודע שהתורה היא בחינת אברים הפנימיים ושאר מצות הם אברי' [אברים] החיצונים כוי).

De manière générale, ils se répartissent en trois lignes : « 'Hessed (bonté) est le bras droit », ce qui correspond à l'aspect de la tsedaka (charité), etc. ; la Torah est la ligne médiane. (Comme on le sait, la Torah correspond aux membres intérieurs, tandis que les autres mitsvot sont les membres extérieurs, etc.)

וזהו עבדו את ה' הוא א"ס ב"ה הנמשך אורו מלמעלה למטה בתורה ועבודה כוי בשמחה היא שמחה של מצוה ואמרו רז"ל [רבתינו זכרונם לברכה] וכן לדבר הלכה והשמחה היא מבחי' גילוי אוא"ס [אור אין סוף] ב"ה ממש על נפשם כוי.

Et c'est là le sens de « Servez Havaya » : l'Infini (Ein Sof), béni soit-Il, dont la lumière est attirée d'en haut vers le bas par la Torah et le service [divin], etc. « Avec joie » : il s'agit de la joie d'une mitsva ; et nos Sages, de mémoire bénie, ont dit : « et de même pour une question de halakha ». Cette joie provient de la révélation de la Lumière infinie (Or Ein Sof) elle-même, béni soit-Il, sur leur âme, etc.

והיינו ע"י כי באו לפניו ברננה תחלה כנ"ל והכתוב מדבר מלמעלה למטה עבדו את ה' בשמחה והיאך תבאו למדרגה זו כשתבאו לפניו ברננה :

Cela s'opère en venant d'abord « devant Lui avec des chants », comme [expliqué] plus haut. Le verset parle de haut en bas : « Servez Havaya avec joie ». Et comment atteindrez-vous ce niveau ? Lorsque vous « viendrez devant Lui avec des chants ».

12 ובזה יובן מ"ש רני ושמחי בת ציון כי כנ"י [כנסת ישראל] בגלות נקי' בת ציון. וביאור ענין ציון יובן בהקדי' [בהקדים] להבין מ"ש ימלוך ה' לעולם אלהיך ציון לדור ודור הללו יה.

On comprendra ainsi ce qui est écrit : « Chante et réjouis-toi, fille de Tsion », car la communauté d'Israël en exil est appelée « fille de Tsion ». On comprendra l'idée de « Tsion » en commençant par comprendre ce qui est écrit : « Havaya régnera à jamais (le'olam), ton D.ieu, ô Tsion, de génération en génération ; Hallelouya. »

וביאור הענין כי להיות ימלוך ה' לעולם בחינת מקום לדור ודור בחינת זמן היינו ע"י בחינת ציון.

Voici l'explication : [pour qu'il y ait] « Havaya régnera le'olam », l'aspect de l'espace, [et] « de génération en génération », l'aspect du temps, cela se fait par l'aspect de Tsion.

כי הנה כתיב בצלמנו כדמותנו הן רמ"ח פקודין רמ"ח אברין דמלכא והיינו רוחניות המצות ורוחניות התורה כמן שהן למעלה באור א"ס ב"ה שהן הן בצלמנו ממש.

Car il est écrit : «À notre image, selon notre ressemblance» : il s'agit des «248 commandements, les 248 membres du Roi». C'est-à-dire la spiritualité des mitsvot et la spiritualité de la Torah telles qu'elles existent en haut, dans la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, et qui sont véritablement «à notre image».

אך גשמיות המצות כמו שנתלבשו בענינים גשמיים ציצית של צמר ותפלין על הקלף הם רק בחינת ציון מלשון סימן כמו ציון המצוינת

Mais la matérialité des mitsvot, telles qu'elles se sont revêtues d'éléments matériels — des tsitsit en laine et des tefilin sur du parchemin — ne relève que de l'aspect de «Tsion», au sens de signe (tsiyoun), comme dans «Tsion, la distinguée (ha-metzuyenes)».

דהיינו שהמצות הגשמיות הם רומזים להרוחניות שבהם ועל ידם נמשך רוחניות אור א"ס ב"ה

Cela signifie que les mitsvot matérielles font allusion à la spiritualité qui réside en elles et que, par leur intermédiaire, la spiritualité de la Lumière infinie, béni soit-Il, est attirée vers le bas,

כמו טלית וציצית של צמר בבחינת עטה אור כשלמה לבושיה כתלג חיור ושער רישיה כעמר נקא כי ציצית הן בחינת שערות כו'.

comme le talit et les tsitsit en laine, qui relèvent de l'aspect de «Il s'enveloppe [lui-même] de lumière comme d'un vêtement», «son vêtement comme la neige blanche, et les cheveux de sa tête comme de la laine pure»; car les tsitsit relèvent de l'aspect des cheveux, etc.

13 וע"ד זה כל המצות וכן התורה ע"י עסק התורה בגשמיות שנתלבשה בענינים גשמיים נמשך אור תורה העליונה הרוחנית שמדברת בענינים רוחניים.

Et de même pour toutes les mitsvot, ainsi que pour la Torah : par l'étude de la Torah sous sa forme matérielle, telle qu'elle est revêtue de réalités matérielles, la lumière de la Torah supérieure et spirituelle, qui parle de réalités spirituelles, est attirée vers le bas.

והרי התורה והמצות גשמיות הם סימנים וציונים להרוחניות. ובהן ועל ידן נמשך אור התורה והמצות מרוחניות לגשמיות והן הן בחי' מקור להיות בחי' מקום וזמן.

Ainsi, la Torah et les mitsvot dans leur matérialité sont des signes et des repères (tziyunim) du spirituel. En elles et par leur intermédiaire, la lumière de la Torah et des mitsvot est attirée du spirituel vers le matériel ; et elles-mêmes constituent l'aspect qui est à la source de l'existence de l'aspect de l'espace et du temps.

14 וע"ד זה תקנו רז"ל [רבותינו זכרונם לברכה] ברכות המצות לפני כל מצוה ברוך אתה וכו' כי ברוך מלשון המברך הגפן שכופף ראש הזמורה לארץ ומשם צומח גפן אחר והיינו בחי' השפעה והברכה מעולם ועד עולם

Dans cette même perspective, nos Sages, de mémoire bénie, ont institué les bénédictions sur les mitsvot, à réciter avant chaque mitsva : « Béni sois-Tu », etc. Car baruch (béni) vient du terme hamavrich [celui qui marcotte] la vigne : il courbe l'extrémité du sarment jusqu'en terre, et une autre vigne pousse de là. C'est là l'aspect du don et de la bénédiction (berachah), de monde en monde.

לכן כתיב גבי יוסף ויקראו לפניו אברך לפי שהיה צדיק המקשר ומשפיע ומברך מעולם ועד עולם.

C'est pourquoi il est écrit au sujet de Yosef : « On proclama devant lui : "Avrech" », car il était un tsaddik [juste] qui relie et dispense l'influx, et qui s'étend (mavriach) de monde en monde.

15 וענין ברכה זו הוא להיות המשכה והברכה מעולם ועד עולם כדי להיות גילוי מלך העולם להיות בחינת עולם כבחינת מלך

Le sens de cette bénédiction est qu'il y ait un influx et une bénédiction d'un monde à l'autre, afin que se révèle le « Roi du monde (olam) », et que l'aspect de « monde » soit celui de « Roi »,

דהיינו שיהא גילוי מלכותו ית' נראה לעין כל העולם שלא יהא העולם בבחינת העלם והסתר על בחינת מלוכה.

c'est-à-dire que la révélation de Sa royauté, béni soit-Il, soit visible aux yeux du monde entier, afin que le monde ne soit plus dans un état où il occulte et dissimule l'aspect de la royauté.

וכדי להיות גילוי זה אומרים ברוך שיהא ברוך ונמשך בחינת הוי"ה בבחינת אלקינו ומשם יצמח גילוי בחינת מלוכה כמו ענין הברכת הגפן הנ"ל.

Et pour que cette révélation advienne, nous disons «Béni», afin que l'aspect de Havaya soit «béni», c'est-à-dire attiré vers le bas, dans l'aspect de «notre D.ieu» (Elokeinou); et de là germera la révélation de l'aspect de la royauté, comme dans le cas du marcottage de la vigne mentionné plus haut.

16 והנה כשיש אתערותא דלתתא אזי נקי' כנסת ישראל בבחי' ציון וסימן לאור הרוחני הנשפע ונמשך בה.

Or, lorsqu'il y a un éveil d'en bas, l'Assemblée d'Israël est appelée dans l'aspect de «Sion», et elle est le signe de la lumière spirituelle qui afflue et est attirée en elle.

אבל בגלות נקרא' [נקראת] בת ציון שהיא רק בחינת מקבל מבחי' ציון

Mais, en exil, elle est appelée «fille de Sion», car elle n'est alors que réceptrice de l'aspect de Sion.

וכנודע בזהר מענין איש מזריע תחילה יולדת נקבה דהיינו כשאין אתערותא דלתתא שאזי היא בחינת בת משא"כ ולציון יאמר איש ואיש וגוי' אשה מזרעת תחלה יולדת זכר בחי' חסדים

Comme on le sait d'après le Zohar, à propos de [l'enseignement] «si l'homme émet sa semence en premier, elle enfante une femelle»: cela signifie que, lorsqu'il n'y a pas d'éveil d'en bas, elle se trouve alors dans l'aspect de «fille». Il n'en va pas ainsi [avec] «Et de Sion il sera dit: "Homme et homme"», etc.: «si la femme émet sa semence en premier, elle enfante un mâle», l'aspect des chassadim (bontés),

דהיינו בהקדים בחינת רינה ושמחה כנ"ל להיות בואו לפניו ברננה בבחי' רננה ברמשא ממטה למעלה. c'est-à-dire en faisant d'abord intervenir l'aspect du chant et de la joie, comme expliqué plus haut, afin d'être dans l'état de «Venez devant Lui avec des chants», dans l'aspect du «chant du soir», d'en bas vers le haut.

17 ועי' זה תקנו פסוקי דזמרה להקדים שבחו של מקום כדי שיתפעל הלב. וכן יוצר אור וענין קדושת המלאכים

Dans cette même ligne, [les Sages] instituèrent les Pesukei deZimrah (les versets de chant), afin de mettre d'abord en avant la louange de l'Omniprésent, pour que le cœur soit ému. De même, [la bénédiction] Yotzer Or, ainsi que la question de la Kedushah des anges :

איך כי והאופנים ברעש גדול כו' הכל הוא בבחי' ממטה למעלה בבחינת רינה לצאת מנרתק הגוף ולבושי נפש הבהמית כו'

comment « les Ofanim, avec un grand fracas », etc. : tout cela relève d'un mouvement du bas vers le haut, sous forme de chant, afin de sortir de l'enveloppe du corps et des vêtements de l'âme animale, etc.

ואח"כ היא עבודת השמחה בגילוי אוא"ס [אור אין סוף] ב"ה ממש על נפשו בק"ש [בקריאת שמע] וכו'

Et ensuite vient le service de la joie, dans la révélation sur son âme de la Lumière infinie (Or Ein Sof) elle-même, béni soit-Il, lors de la lecture du Shema, etc.

משא"כ כשלא תוקדם בחי' הרינה אזי לא תשכון גלוי השמחה רק היא בחינת נקבה ומקבל מאתערוותא דלעילא שהרי מ"מ מאתערוותא דלעילא יורד ונמשך אוא"ס [אור אין סוף] ב"ה בכל מצוה שעשה וכדכתיב למעני למעני לעשה

Mais, lorsque l'aspect du chant ne vient pas d'abord, la révélation de la joie ne s'établira pas [là] ; elle ne relève alors que de l'aspect féminin et reçoit d'un éveil d'en haut. Car, de toute manière, à partir d'un éveil d'en haut, la Lumière infinie, béni soit-Il, descend et se prolonge dans chaque mitsva qu'il a accomplie, comme il est écrit : « Pour Moi, pour Moi, j'agirai [ainsi]. »

אלא שאינו כ"א בבחי' חיצוניות משא"כ בואו לפניו להיות נכלל בבחי' פנימיות אינו אלא ברננה.

Seulement, cela ne se fait que dans la dimension extérieure ('hitsoniyout), tandis que « Venez devant Lui », pour être inclus dans la dimension intérieure (pnimiyout), ne se fait qu'« avec des chants ».

18 וזהו שבא הנביא לנחם את בני ישראל אפי' [אפילו] בזמן הגלות שנק' בת ציון ולא ציון שאעפ"כ [שאף על

פי כן] רני ושמחי והיינו מפני כי הנני בא כו'

C'est pourquoi le prophète vint reconforter les enfants d'Israël, même au temps de l'exil, où ils sont appelés « fille de Sion » et non « Sion » : malgré cela, « Chante et réjouis-toi ». Et cela, parce que «voici, je viens», etc.

כי הנה יש אתערותא דלעילא שהיא לעילא לעילא מקום שאין אתערותא דלתתא מגעת שם כלל הוא בחי' סובב כל עלמין ומשם יומשך גילוי שפע ואוא"ס [ואור אין סוף] ב"ה גם בבחינת בת

Car voici, il existe un éveil d'en haut qui est extrêmement élevé (le'éila le'éila), un lieu que l'éveil d'en bas n'atteint pas du tout : c'est l'aspect de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin). Et de là sera attirée vers le bas une révélation du flux et de la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, jusque dans l'aspect de la « fille ».

וזה יהיה לעתיד לבא שנא' [שנאמר] הנה ישכיל עבדי ירום ונשא וגבה מאד ונחה עליו רוח ה' וגוי' והריחו וגוי'.

Et cela se produira au Temps à venir, comme il est dit : «Voici, mon serviteur prospérera ; il sera exalté, élevé et très haut» ; «et l'esprit de Havaya reposera sur lui», etc. ; «et il sentira (ve-haricho)», etc.

19 וזהו ולציון יאמר איש ואיש יולד בה פי' שיהא הכל בבחי' איש אפי' [אפילו] בחי' בת

Et voici [le sens de] «De Sion on dira : "L'homme et l'homme sont nés en elle"» : cela signifie que tout sera au niveau de l'«homme», même l'aspect de la «fille».

והיינו מפני כי הוא יכוננה עליון שהמכון יהיה אור עליון מאד נעלה. וזהו כי הנני בא ושכנתי בתוכך. הנני אני בעצמי כביכול ואוא"ס [אור אין סוף] ב"ה ממש.

Et cela tient au fait que «Lui, le Très-Haut (elyon), l'affermira» : le fondement (machon) sera une lumière supérieure (elyon), très élevée. Et voici [le sens de] «Car voici, je viens et je résiderai en ton sein» : «Voici, moi», moi-même, pour ainsi dire, la Lumière infinie (Or Ein Sof) elle-même, béni soit-Il.

20 וזהו ענין נר חנוכה שתקנו על פתח הבית מבחוץ והוא כענין פתחו לי שערי צדק

C'est là le sens de la lampe de Hanoucca, que [les Sages] ont instituée à l'entrée de la maison, à l'extérieur. Cela rejoint l'idée de «Ouvrez-moi les portes de la justice»,

פי' שערי צדק הם בחי' מבוא להיות בחי' צדקתך ירננו שע"ד זה תקנו פסוקי דזמרה

c'est-à-dire que les «portes de la justice» constituent un seuil menant à l'aspect de «et ils chanteront Ta justice» ; c'est dans cette perspective que [les Sages] ont institué les Pesukei deZimrah.

אך מי שהוא מבחוץ לפתח שאין לו בחי' רננה והתפעלות הלב לא מפני זה יאבד ח"ו [חס ושלום] גלוי
אוא"ס [אור אין סוף] ב"ה על נפשו

Mais celui qui se tient à l'extérieur de l'entrée, qui n'a ni l'aspect du chant ni l'éveil du cœur, ne perdra pas pour autant, à D.ieu ne plaise, la révélation de la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, sur son âme.

אלא תקנו להדליק אור ושמן על הפתח מבחוץ שגם מבחוץ לפתח יומשך אוא"ס [אור אין סוף] ב"ה בכל
מצוה שעושי' [שעושה] ותורה שלומד.

Au contraire, [les Sages] ont institué d'allumer une lumière et de l'huile à l'entrée, du côté extérieur, afin que, même à l'extérieur de l'entrée, l'Or Ein Sof, béni soit-Il, soit attiré vers le bas jusque dans chaque mitsva que l'on accomplit et [toute] la Torah que l'on étudie.

ולא עוד אלא שתקנת חכמים היתה להדליק על הפתח הסמוך לרשות הרבי' [הרבים] מבחוץ דהיינו
ברשות הרבים ממש מקום הקליפות לאהפכא חשוכא לנהורא כו' וזהו ונלוו גוים רבים אל ה':

Et ce n'est pas tout : l'institution des Sages était d'allumer à l'entrée la plus proche du domaine public, à l'extérieur, c'est-à-dire dans le domaine public lui-même, le lieu des kelipot (les écorces), afin de transformer les ténèbres en lumière, etc. Et c'est là le sens de « Et de nombreuses nations se joindront à Havaya. »



LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

À propos de cette édition

Cette édition contient le texte hébreu et la traduction française.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Notre traduction française, faite à partir de notre traduction anglaise de l'hébreu, sans les notes de Kehot : CC BY-NC 4.0.

Cette édition dans son ensemble : CC BY-NC 4.0. Synagogues, écoles et projets à but non lucratif peuvent la copier, l'imprimer et la partager librement, et demander des dons pour couvrir les frais d'impression ; elle ne peut jamais être vendue. Citez Kehot Publication Society et likuteitorah.com. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traduction française a été faite à partir de l'édition anglaise de likuteitorah.com avec l'aide de l'IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), l'hébreu en regard pour vérification ; elle n'a pas encore été relue par un éditeur humain. Vérifiez sur l'hébreu tout ce qui est important.

Le Rabbi a demandé que les maamarim de la paracha de la semaine, la « Paracha 'hassidique », soient étudiés pendant cette semaine, répartis sur ses sept jours (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Pourquoi l'étudier, et les bénédictions du Rabbi : likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un projet gratuit et non commercial ; rien n'est vendu ici. Sans lien avec Kehot, Sefaria ou la Bibliothèque de Loubavitch. © likuteitorah.com

Depuis likuteitorah.com/fr/torah-ohr/mikeitz/9/

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak